

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. BOHATERÓW WESTERPLATTE
W MARCÓWCE

PODSTAWA PRAWNA

Poniższy system oceniania jest zgodny z rozporządzeniem MEN z dnia 1 września 2014 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U., poz.803 z dnia 18.06.2014r.). PZO jest zgodny z WZO.

Wykaz umiejętności i wiadomości dla danego poziomu przedstawiony jest uczniom i rodzicom na początku roku szkolnego poprzez omówienie programu nauczania w danej klasie z jednoczesnym wskazaniem na kierunek pracy, częstotliwość i sposób uzyskania oceny.

Aktualnie obowiązuje program nauczania języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej „Czytać, myśleć, uczestniczyć” Marleny Derlukiewicz i podręcznik „Słowa na start” wydawnictwa Nowa Era.

Przedmiotem oceniania są :

1. Słuchanie i mówienie
2. Czytanie tekstów słownych i odczytywanie innych tekstów kultury
3. Pisanie
4. Nauka o języku

W ciągu roku szkolnego uczeń jest oceniany za:

1. Pisemne prace klasowe.
2. Sprawdziany i testy (z czytania ze zrozumieniem, ze znajomości lektury, nauki języku, ortograficzne).
3. Pisemne prace domowe obejmujące formy wypowiedzi i ćwiczenia gramatyczne.
4. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
5. Wypowiedzi ustne na dany temat.
6. Aktywność na lekcji.
7. Recytacja poezji i fragmentów prozy.
8. Praca w zespole, inscenizacje grupowe i inne działania.

SPOSOBY SPRAWDZANIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW ORAZ ZASADY POPRAWY OCENY.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów.

Oceny bieżące wyrażone stopniem w skali od 1 do 6 będą wystawiane za następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Prace klasowe – na jednej lub dwóch godzinach lekcyjnych, obejmują prace twórcze uczniów sprawdzające stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnych. Uczniowie otrzymują kilka tematów do wyboru– piszą na jeden wybrany temat. Praca powinna zawierać recenzję tłumaczącą ocenę i podkreślającą zalety pracy oraz informację o elementach, które należy poprawić lub nad którymi jeszcze trzeba popracować. Uczniowie nieobecni na pracy klasowej piszą ją na pierwszej lekcji po przyjsciu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności– w ciągu 2 tygodni. Prace klasowe sprawdzane są w ciągu 2 tygodni.

Sprawdziany wiadomości– są obowiązkowe, zapowiadane uczniom i wpisywane do dziennika z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzane w ciągu 2 tygodni. Sprawdziany przeprowadzane są po omówieniu określonej partii materiału np. jednego działu lub po zrealizowaniu materiału w semestrze czy roku. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli.

Sprawdziany oceniamy w skali 6 stopniowej według systemu procentowego:

0% - 30% -niedostateczny

31% - 49%- dopuszczający

50% - 74% - dostateczny

75% - 90%.- dobry

91% - 100% - bardzo dobry

91% + zadanie dodatkowe - celujący

Uczniowie nieobecni na sprawdzianie piszą go na pierwszej lekcji po przyjsciu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności– w ciągu 2 tygodni. Spisywanie (ściąganie) na sprawdzianie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Dyktanda– przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych. Dyktanda sprawdzane będą w ciągu 2 tygodni. Każde dyktando sprawdza stopień opanowania pewnych zasad ortograficznych. Dyktanda będą oceniane następująco:

KLASA IV

- bardzo dobry – 0-1 błąd
- dobry – 2-3 błędy
- dostateczny– 4-5 błędów
- dopuszczający– 6 -7błędów
- niedostateczny– 8 i więcej błędów

Inaczej błędy ortograficzne będą oceniane w innych pracach. Uczniowie nieobecni na dyktandzie piszą go na pierwszej lekcji po przyjsciu do szkoły, a uczniowie po dłuższej nieobecności – w ciągu 2 tygodni.

Kartkówki – z trzech ostatnich tematów lekcji lub sprawdzające pracę domową. Trwają 15-20 minut, nie są zapowiadane, sprawdzane w ciągu 1 tygodnia.

Praca domowa – kontrolowana na bieżąco. Brak pracy domowej, zgłoszony na początku lekcji, zaznaczany jest minusem, niezgłoszony – oceną niedostateczną. Prace domowe mogą być pisemne, ustne lub mogą polegać na przygotowaniu określonych materiałów potrzebnych na lekcję. Prace domowe mogą być krótkie i długoterminowe.

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego – uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt. W każdym semestrze otrzymuje ocenę za prowadzenie zeszytu (estetyka zeszytu, zawartość zeszytu).

Wypowiedzi ustne – to udział i przygotowanie ucznia do zajęć oraz spójna odpowiedź na pytania nauczyciela.

W wypowiedzi ustnej ocenie podlega:

- znajomość zagadnienia;
- samodzielność wypowiedzi;
- kultura języka;
- precyzja, jasność, oryginalność ujęcia tematu;

Aktywność na lekcji – uczniowie za aktywność na lekcji będą otrzymywać plusy - **5 plusów** – bardzo dobry

Praca w zespole – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń.

Ocenie podlegają umiejętności:

- planowanie i organizacja pracy grupowej;
- efektywne współdziałanie;
- wywiązywanie się z powierzonych ról;
- rozwiązywanie problemów w sposób twórczy;

Recytacja – uczniowie przygotowują recytację fragmentów prozy lub utworu poetyckiego (w zależności od wymagań w danej klasie). Co najmniej jedna recytacja w ciągu semestru.

Kryteria oceny recytacji:

- zgodność z tekstem;
- płynność recytacji (bez poprawek, czekania na podpowiedź);
- przestrzeganie znaków przestankowych;
- dostosowanie tempa recytacji i barwy głosu do treści oraz nastroju wybranego fragmentu;
- gesty i mimika;

Pierwszy warunek – dopuszczający

Pierwszy i drugi warunek – dostateczny

Pierwszy, drugi i trzeci warunek – dobry

Pierwszy, drugi, trzeci i czwarty warunek – bardzo dobry

Wszystkie warunki – celujący

Prace pisemne twórcze– oceniane według tabeli.

SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O INDYWIDUALNYCH OSIĄGNIĘCIACH.

1. O uzyskiwanych ocenach uczniowie będą informowani na bieżąco.
2. Po odpowiedzi ustnej ucznia– nauczyciel dokonuje słownego uzasadnienia oceny.
3. Oceny ze sprawdzianów, prac klasowych, dyktand, kartkówek, prac domowych też będą uzasadniane przez nauczyciela.
4. Każda praca stylistyczna zawierać będzie krótką recenzję przedstawiającą zalety i błędy.
5. Rodzice będą powiadamiani o osiągnięciach uczniów w czasie spotkań z wychowawcą.
6. Sprawdziany, prace klasowe i dyktanda uczniowie będą do wglądu tylko w szkole.
7. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowywania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu– rodzice informowani będą podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem.

KRYTERIA OCEN.

Ocenę *celującą* otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- wykazuje się bogatą znajomością różnych tekstów kultury;
- wykorzystując swoją wiedzę w oryginalny sposób rozwiązuje problemy;
- korzysta z nowości informacyjnej, potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin, korzysta z wielu sposobów pracy;
- potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin życia;
- prezentuje własną interpretację głosową czytanego tekstu;
- wypowiada się płynnie i poprawnie na różne tematy;
- uzasadnia własną interpretację tekstu;
- rozwiązuje problemy w sposób twórczy, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia;
- osiąga sukcesy w konkursach polonistycznych na szczeblu gminnym i rejonowym;
- jest laureatem konkursu kuratorskiego.

Ocenę *bardzo dobrą* otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania;
- zauważa różnice w sposobie przekazu między literaturą, radiem i telewizją;
- wyraża własny stosunek do wypowiedzi innych;
- swobodnie analizuje przeczytany tekst;
- dostrzega ukryty sens utworu;
- z łatwością wyszukuje potrzebne informacje;
- wskazuje cechy rodzajowe i gatunkowe utworu;
- dostrzega analogie z innymi tekstami literackimi;
- wskazuje i określa funkcje środków stylistycznych;

- odczytuje myśl podmiotu lirycznego;
- podejmuje rolę lidera grupy;
- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi;
- w tworzeniu własnych tekstów wykorzystuje wiedzę o języku;
- formułuje własne opinie i sądy;
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy w sposób twórczy w sytuacjach trudnych i nietypowych;
- potrafi efektywnie zaplanować pracę w zespole, umiejętnie podejmować decyzje, interpretować wyniki, odnajdywać i porządkować informacje, zastosować umiejętności w różnych sytuacjach;

Ocenę ***dobrą*** otrzymuje uczeń, który:

- w zasadzie opanował materiał programowy;
- rozwiązuje typowe zadania z elementami problemowymi;
- wyodrębnia podstawowe elementy utworu poetyckiego;
- popiera swoją wypowiedź cytatami;
- pracując w grupie, podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- opracowuje temat w sposób wyczerpujący;
- chętnie zabiera głos na każdy temat;
- potrafi zredagować pracę stylistyczną charakteryzującą się spójną kompozycją;
- ma bogaty zasób słownictwa;
- trafnie argumentuje własne zdanie;
- poprawnie wyjaśnia hasła z encyklopedii i słowników;
- rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania;
- płynnie, z poprawną artykulacją oraz dykcją i intonacją recytuje dłuższy utwór poetycki lub fragment prozy;
- potrafi współpracować w grupie zarówno jako lider, jak i partner, wyciągać wnioski, różnicować ważność informacji, wybrać własny sposób uczenia się;

Ocenę ***dostateczną*** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym osiągnięcie postępow w dalszym uczeniu się języka polskiego;
- samodzielnie wykonuje powierzone mu proste zadania teoretyczne i praktyczne;
- zna cechy form wypowiedzi przewidzianych programem;
- porządkuje wydarzenia w układzie chronologicznym;
- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze;
- buduje logiczną, spójną wypowiedź kilkuzdaniową;
- próbuje argumentować własny punkt widzenia;
- potrafi omówić budowę wiersza;
- uczestniczy w dyskusji;
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat tekstu literackiego;
- nie zawsze odrabia pracę domową;
- posiada duże braki w wiadomościach;
- nie potrafi wykorzystywać w praktyce posiadanych wiadomości;
- współpracuje w grupie, potrafi objaśnić niektóre wyniki pracy, logicznie je uporządkować;

Ocenę *dopuszczającą* otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstawowych treści programowych, ale zrealizował wymagania konieczne, dające mu wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszym życiu;
- rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne przy pomocy nauczyciela;
- odróżnia poezję od prozy;
- często nie odrabia prac domowych;
- rozumie proste zagadnienia wyrażone w sposób jednoznaczny;
- potrafi słuchać dyskusji;
- potrafi współpracować w grupie;
- recytuje fragment prozy lub krótki utwór poetycki;
- redaguje kilkuzdaniowe wypowiedzi na tematy związane ze szkołą, domem, środowiskiem, treścią tekstu;
- rozumie podstawowe zagadnienia wyrażone w sposób prosty i jednoznaczny;

Ocenę *niedostateczną* otrzymuje uczeń, który:

- posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, które uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy;
- jest daleki od spełnienia wymagań stawianych przez program;
- nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- ciągle nie przygotowuje się do lekcji;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu;
- nie chce korzystać z pomocy nauczyciela, kolegów;
- nie wykazuje żadnych postępów w nauce.

KRYTERIA OCEN I WYMAGANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH KLAS

KLASA IV

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego. Prezentowane poniżej kryteria ogólne dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- 1) opanował **wiedomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy IV
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- 4) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 5) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- 8) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- 9) wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- 10) współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- 11) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- 1) **opanował wiedomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy IV
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,

- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- 4) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 5) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- 6) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 7) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym
- 8) aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- 9) wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- 1) w **większości opanował wiadomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy IV,
- 2) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- 3) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- 4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- 5) bierze czynny udział w lekcji,
- 6) wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) **częściowo opanował wiadomości i umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy IV,
- 2) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- 3) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- 5) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- 6) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,

- 7) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- 8) wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- 1) **opanował w niewielkim stopniu umiejętności** zapisane w podstawie programowej dla klasy IV,
- 2) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- 3) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- 4) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- 5) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- 6) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- 7) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- 8) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- 9) często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) **nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach** z zakresu podstawy programowej dla klasy IV,
- 2) ma kłopoty z techniką czytania,
- 3) nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów
w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- 5) wykazuje się niechęcią do nauki,
- 6) zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- 7) nie angażuje się w pracę grupy.

Zakres wiadomości i umiejętności zapisanych w podstawie programowej dla klasy IV

Kształcenie literackie i kulturowe

Uczeń:

- omawia **elementy świata przedstawionego w poezji**, wyodrębnia **obrazy poetyckie**, określa **nastrój wiersza**,
- zna i rozpoznaje w tekście literackim: **epitet, ożywienie, porównanie** oraz określa ich **funkcję** ,
- rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym **wers, strofę, rym, rytm, refren, liczbę sylab w wersie**,
- rozpoznaje **podmiot liryczny/osobę mówiącą w wierszu**
- **opowiada o wydarzeniach fabuły** oraz ustala **kolejność zdarzeń** i rozumie ich **wzajemną zależność**
- wskazuje w utworze **bohaterów i narratora**, **charakteryzuje ich**
- określa **tematykę** oraz **problematykę utworu**
- **nazywa wrażenia**, jakie budzi w nim czytany tekst
- **określa doświadczenia bohaterów literackich** i **porównuje** je z własnymi
- przedstawia **własne rozumienie utworu** i je **uzasadnia**
- wyraża **własny sąd o postaciach i zdarzeniach**
- **wskazuje wartości** w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera
- **wyszukuje** w tekście **informacje wyrażone wprost i pośrednio**
- określa **temat** i **główną myśl tekstu**
- dostrzega **relacje między częściami wypowiedzi** (np. **tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie**)
- **odróżnia** zawarte w tekście **informacje ważne od drugorzędnych**
- rozróżnia i wyjaśnia **elementy realistyczne i fantastyczne** w utworach
- odróżnia **dialog od monologu**, rozumie **ich funkcje** w utworze
- wyodrębnia **elementy składające się na spektakl teatralny** (**gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka**)
- objaśnia **znaczenia dosłowne i przenośne** w utworach literackich
- **identyfikuje** wypowiedź jako **tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy**
- **rozpoznaje** czytany utwór jako : **opowiadanie ,legendę, baśń, komiks** oraz wskazuje **ich cechy gatunkowe**

- wyodrębnia **elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka)**; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia
- świadomie i z uwagą odbiera filmy, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży

Kształcenie językowe

Uczeń:

- identyfikuje tekst jako **komunikat** identyfikuje **nadawcę i odbiorcę** wypowiedzi
- określa **sytuację komunikacyjną** i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi
- rozpoznaje **znaczenie niewerbalnych środków komunikacji** (np. gest, mimika, postawa ciała)
- rozumie pojęcie **głoska, litera, sylaba**
- rozpoznaje typy wypowiedzi, uwzględniając cel wypowiedzi: **wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące** – rozumie **ich funkcje** i je stosuje
- **rozpoznaje** w wypowiedziach **części mowy** , **określa ich funkcje** w tekście
- odróżnia **części mowy odmienne od nieodmiennych**
- rozpoznaje **formy przypadków, liczby i rodzaju gramatycznego rzeczownika, przymiotnika** oraz określa **ich funkcje** w wypowiedzi
- poprawnie **stopniuje przymiotniki** , rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach
- dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi ,
- rozpoznaje **bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, konstrukcje z się**; rozumie ich **znaczenie** w wypowiedzeniu oraz **funkcje** w tekście
- rozpoznaje formy **liczby, osoby, czasu czasownika** oraz określa **ich funkcje** w wypowiedzi
- poprawnie **stopniuje przysłówki**, rozumie ich rolę w opisie świata oraz używa we właściwych kontekstach
- rozpoznaje **przyimek** i **określa jego rolę** w wypowiedzi,
- rozpoznaje **spójnik** i **jego funkcję** w wypowiedzi
- nazywa **części zdania (podmiot, orzeczenie)** i **rozpoznaje ich funkcje składniowe** w wypowiedzeniach
- rozpoznaje w tekście typy wypowiedzi: **zdania pojedyncze i złożone, równoważniki zdań**, rozumie **ich funkcje** i stosuje w praktyce językowej
- **przekształca** konstrukcje zdaniowe, np. **zdania w równoważniki zdań i odwrotnie, zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie**

- stosuje **intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi**
- **pisze poprawnie pod względem ortograficznym, stosuje zasady pisowni**
- **poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu**
- rozróżnia **synonimy/wyrazy bliskoznaczne** oraz **antonimy/wyrazy przeciwstawne**, rozumie **ich funkcje** w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach
- zna i rozpoznaje w tekście literackim: **zdrobnienie, zgrubienie** oraz określa **ich funkcje**

Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych

Uczeń:

- zna **zasady budowania akapitów**
- **uczestniczy w rozmowie** na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens
- **tworzy wypowiedzi pisemne i ustne** zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym w następujących formach gatunkowych: **list prywatny, opis przeżyć wewnętrznych, opis przedmiotu, opis postaci, notatka, plan (ramowy i szczegółowy) tekstu, opowiadanie twórcze i odtwórcze, zaproszenie, dialog, podziękowanie, ogłoszenie, kartka z pozdrowieniami i życzeniami**
- **wyglasza z pamięci tekst** ze zrozumieniem oraz odpowiednią **intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem**, z odpowiednim **napięciem emocjonalnym**, z następstwem **pauz**

Samokształcenie:

- **doskonali ciche i głośne czytanie**
- **korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalnych**
- **doskonali różne formy zapisywania pozyskanych informacji**
- **zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych** (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line)
- **rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną** i wykorzystuje te umiejętności **do prezentowania własnych zainteresowań**
- **korzysta z informacji** zawartych w **różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje**
- **poznaje życie kulturalne swojego regionu.**

KLASA IV

LEKTURY OBOWIĄZKOWIE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

1. Jan Brzechwa *Akademia pana Kleksa*
2. René Goscinny i Jean-Jacques Sempé – seria o *Mikołajku* (wybór opowiadań)
3. Joanna Olech *Dynastia Miziołków*
4. Janusz Christa *Kajko i Kokosz. Szkoła latania*
5. Adam Mickiewicz *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz* – opis wschodu słońca,
6. Józef Wybicki *Mazurek Dąbrowskiego*
7. Wybrane **podania i legendy polskie**, w tym o Piaście Kołodzieju.
8. Wybrane **baśnie polskie i europejskie**, w tym: Charles Perrault Kopciuszek, Aleksander Puszkina Bajka o rybaku i rybce.
9. **Wiersze**: Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Adama Mickiewicza, Juliana Tuwima, Jana Twardowskiego, Joanny Kulmowej.
10. Wybór innych tekstów kultury, w tym utwory dla dzieci i młodzieży; film i spektakl teatralny z repertuaru dziecięcego; wybrane programy telewizyjne.

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA

PROPOZYCJE PROGRAMU *SŁOWA NA START* – utwory czytane we fragmentach w podręczniku oraz proponowane jako teksty czytane w całości (obowiązkowo dwie):

1. Roald Dahl *Charlie i fabryka czekolady**
2. Carlo Collodi Pinokio*